

Γεωγραφία Στ' Δημοτικού
Μαθαίνω για τη Γη
Τετράδιο Εργασιών

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Κωστής Κουτσόπουλος , Καθηγητής Ε.Μ.Π. Μαρία Σωτηράκου , Εκπαιδευτικός Μαρία Τασσόγλου , Εκπαιδευτικός Δημήτριος Ζωγόγιαννης , Εκπαιδευτικός*
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Μαρία Σκορδίλη , Λέκτορας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αλεξάνδρα Τραγάκη , Λέκτορας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Κωνσταντίνος Μιχαηλίδης , Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Χριστίνα Τάγαρη , Σκισσογράφος - Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Ευφροσύνη Ξίξη , Φιλολόγος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Γεώργιος Σκαλιάπας , Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Γιώργος Χαρβαλιάς , Εικαστικός Καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

* συμμετείχε στη συγγραφή του πρώτου μέρους (1/3) του διδακτικού πακέτου

Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

Πράξη με τίτλο:

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για τη Γνώση
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Κωστής Κουτσόπουλος Μαρία Σωτηράκου Μαρία Τασσόγλου

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:

Γεωγραφία Στ' Δημοτικού

Μαθαίνω για τη Γη

Τετράδιο Εργασιών

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Το σχήμα και οι κινήσεις της Γης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η Γη έχει σχήμα τέλειας σφαίρας
- β) Η περιστροφή της Γης διαρκεί 24 ώρες
- γ) Η περιφορά της Γης είναι η κίνηση γύρω από τον άξονά της
- δ) Ο άξονας της Γης είναι μια νοπή ευθεία γραμμή, που ενώνει τις δύο κορυφές της περνώντας από το κέντρο της
- ε) Το σχήμα της Γης λέγεται γεωειδές

2. Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της ομάδας Α με τις λέξεις ή φράσεις της ομάδας Β.

A

Άξονας
Περисτροφή
Περιφορά
Τροχιά

B

Κίνηση γύρω από τον Ήλιο
Ελλειπτική
Ενώνει τις δύο κορυφές
Κίνηση γύρω από τον άξονα

3. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Το σχήμα της Γης δεν είναι τελείως _____, αλλά παρουσιάζεται _____ στον Ισημερινό και _____ στις κορυφές.

Η Γη εκτελεί ταυτόχρονα _____ κινήσεις. Μία κίνηση γύρω από έναν νοπή _____ η οποία λέγεται _____ και διαρκεί _____ και μία κίνηση γύρω από τον Ήλιο που λέγεται _____ και διαρκεί _____.

Ο άξονας της Γης είναι μια νοπή _____, που περνά από το _____ της και ενώνει τις δύο _____ της. Η _____ της Γης γύρω από τον Ήλιο είναι ελλειπτική.

Κεφάλαιο 2ο

Οι πόλοι, ο Ισημερινός, οι παράλληλοι κύκλοι και οι μεσημβρινοί της Γης

Δραστηριότητες

- 1.** Βρες στον χάρτη της τάξης σου ανάμεσα σε ποιους μεσημβρινούς και σε ποιους παράλληλους κύκλους βρίσκεται η ευρωπαϊκή ήπειρος.

.....

.....

- 2.** Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της ομάδας Α με τις λέξεις ή φράσεις της ομάδας Β.

Πρώτος Μεσημβρινός
Ισημερινός
Βόρειο ημισφαίριο
Νότιο ημισφαίριο

Σε αυτό βρίσκεται η Ελλάδα
Περνά από το αστεροσκοπείο του Γκρίνουιτς
Χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο
Σε αυτό βρίσκεται η Αυστραλία

- 3.** Με τη βοήθεια του παγκόσμιου χάρτη της τάξης σου, πραγματοποιήσε ένα νοερό ταξίδι κατά μήκος του Πρώτου Μεσημβρινού ξεκινώντας από τον Βορρά με κατεύθυνση προς τον Νότο. Γράψε από ποιες χώρες θα περάσεις.

.....

.....

- 4.** Ζωγράφισε την υδρόγειο σφαίρα και ένωσε δύο τόπους που ανήκουν σε διαφορετικά ημισφαίρια.

Οι γεωγραφικές συντεταγμένες της Γης

Δραστηριότητες

1. Ολοκλήρωσε τις παρακάτω φράσεις:

Βρίσκουμε το γεωγραφικό πλάτος ενός τόπου ως εξής:

.....

Χρειάζεται να γνωρίζουμε τις γεωγραφικές συντεταγμένες ενός τόπου, επειδή

.....

2. Μία πόλη της Ελλάδας βρίσκεται κοντά στον 39ο παράλληλο και στον 22ο μεσημβρινό. Ποια είναι η πόλη αυτή;

.....

3. Αντιστοίχισε τις λέξεις της ομάδας Α με τις φράσεις της ομάδας Β.

A

Γεωγραφικό μήκος

Γεωγραφικό πλάτος

Γεωγραφικές συντεταγμένες

B

Απόσταση από τον Ισημερινό

Γεωγραφικό μήκος και πλάτος

Απόσταση από τον πρώτο μεσημβρινό ανατολικά ή δυτικά

4. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «μεσημβρινός».

M _____ Ο Ισημερινός είναι ο μεγαλύτερος σε ... από όλους τους παράλληλους κύκλους

E _____ Είναι η τροχιά της Γης

Σ _____ Έτσι λέγονται το γεωγραφικό μήκος και πλάτος ενός τόπου

H _____ Το δίσεκτο έτος έχει 366 ...

M _____ Μετρούμε τις γεωγραφικές συντεταγμένες σε ...

B _____ Σε αυτό το ημισφαίριο βρίσκεται ο Καναδάς

P _____ Το έχει και η υδρόγειος

I _____ Νοπτός κύκλος που χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο

N _____ Σε αυτό το ημισφαίριο βρίσκεται η Νέα Ζηλανδία

O _____ Η Γη είναι ένα... σώμα

Σ _____ Η υδρόγειος... είναι η αναπαράσταση της Γης σε σμίκρυνση

Κεφάλαιο 4ο

Ο άξονας και η περιστροφή της Γης. Ημέρα και νύχτα

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- a) Η Γη περιφέρεται γύρω από τον άξονά της
- b) Η εναλλαγή ημέρας και νύχτας οφείλεται στην περιστροφή της Γης γύρω από τον άξονά της, καθώς αυτή φωτίζεται από τον Ήλιο
- γ) Όταν ο Ήλιος φωτίζει το ανατολικό ημισφαίριο, τότε το δυτικό έχει νύχτα
- δ) Καθώς ο Ήλιος γυρίζει γύρω από τη Γη, φωτίζει κάθε τόπο από τον οποίο περνά
- ε) Η περιστροφική κίνηση της Γης διαρκεί 24 ώρες

2. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Καθώς η Γη φωτίζεται από τον _____ και περιστρέφεται γύρω από τον _____ της, φωτίζεται μόνο το μισό της επιφάνειάς της κι έχει _____, ενώ το άλλο μισό που δεν φωτίζεται έχει _____. Η εναλλαγή ημέρας και νύχτας είναι _____.

3. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ημέρα».

- H** _____ Έτσι λέγεται η μισή σφαίρα
- M** _____ Το έτος έχει δώδεκα ...
- E** _____ Η... ημέρας και νύχτας είναι αδιάκοπη
- P** _____ Μεγάλη χώρα του βόρειου ημισφαιρίου που ανήκει και στην Ευρώπη και στην Ασία
- A** _____ Γύρω από αυτή τη νοτιή γραμμή περιστρέφεται η Γη

4. Γράψε ένα παραμύθι, για να περιγράψεις στα μικρότερα παιδιά το φαινόμενο της ημέρας και της νύχτας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η περιφορά της Γης. Οι εποχές

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Ο άξονας της Γης είναι κάθετος προς το επίπεδο της τροχιάς της γύρω από τον Ήλιο
- β) Όταν οι ηλιακές ακτίνες πέφτουν πλάγια σε έναν τόπο τον θερμαίνουν λιγότερο
- γ) Οι εποχές οφείλονται στην πλάγια θέση που έχει ο άξονας της Γης ως προς το επίπεδο της ελλειπτικής τροχιάς, καθώς αυτή περιφέρεται γύρω από τον Ήλιο
- γ) Όταν το βόρειο ημισφαίριο είναι στραμμένο προς τον Ήλιο, τότε αυτό έχει χειμώνα
- ε) Όταν το νότιο ημισφαίριο είναι στραμμένο προς τον Ήλιο, τότε το βόρειο ημισφαίριο έχει χειμώνα

2. Γιατί νομίζεις ότι εμείς οι άνθρωποι δεν αντιλαμβανόμαστε τις κινήσεις της Γης, παρόλο που αυτή κινείται με μεγάλη ταχύτητα;

.....

.....

.....

.....

3. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

Ο άξονας της Γης είναι _____ προς το επίπεδο της τροχιάς της γύρω από τον Ήλιο. Στη θέση αυτή του άξονα κατά την περιφορά της Γης γύρω από τον Ήλιο οφείλονται οι _____.

Όταν το _____ ημισφαίριο έχει καλοκαίρι, τότε το νότιο ημισφαίριο έχει _____.

4. Φαντάσου ότι ο άξονας της Γης είναι κάθετος προς το επίπεδο της τροχιάς της γύρω από τον Ήλιο. Καθώς ο Ήλιος τη φωτίζει, ενώ εκείνη περιφέρεται γύρω του, μπορείς να γράψεις τι θα συνέβαινε;

.....

.....

.....

.....

Κεφάλαιο 6ο

Το Ηλιακό μας σύστημα

Δραστηριότητες

- 1.** Τι νόημα έχει για σένα το μήνυμα που άφησαν οι πρώτοι αστροναύτες, όταν πάτησαν στη Σελήνη; Τι αξία έχει για την ανθρωπότητα η λέξη «ειρηνικά»;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2.** Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της ομάδας Α με τις προτάσεις της ομάδας Β.

Δορυφόροι
Πλανήτες
Αυτόφωτο
Ετερόφωτο
Σελήνη
Αστέρας

Σώμα με δικό του φως και θερμότητα
Είναι ο δορυφόρος της Γης
Ουράνια σώματα που κινούνται γύρω από τον Ήλιο
Ουράνια σώματα που κινούνται γύρω από τους πλανήτες
Σώμα που δέχεται φως και θερμότητα από τον Ήλιο
Ήλιος

- 3.** Γράψε τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος κατά σειρά μεγέθους ξεκινώντας από τον μεγαλύτερο. Θα σε βοηθήσει ο πίνακας του σχολικού βιβλίου.

.....

.....

- 4.** Ζωγράφισε στο πλαίσιο που ακολουθεί τον Ήλιο, τη Γη και τη Σελήνη και τόνισε με διαφορετικά χρώματα τις κινήσεις τους.

Η Γη ως ουράνιο σώμα

1ο φύλλο αξιολόγησης

1. Να συμπληρώσετε το κείμενο που ακολουθεί:

Η Γη είναι ένα _____ σώμα, το οποίο στους πόλους είναι λίγο _____ και στον Ισημερινό είναι λίγο _____. Η κίνηση της Γης γύρω από τον άξονά της λέγεται _____, διαρκεί _____ ώρες και γίνεται από τα _____ προς τα _____. Ο άξονάς της περνά από το _____ της και ενώνει τους δύο _____ της. Η κίνησή της γύρω από τον Ήλιο λέγεται _____ και διαρκεί _____ ημέρες και _____ ώρες. Η τροχιά της Γης γύρω από τον _____ είναι _____.

2. Να διαλέξετε τη σωστή πρόταση και να σημειώσετε ένα «X» στο διπλανό της τετράγωνο:

α)	Ο Ισημερινός χωρίζει τη Γη σε ανατολικό και δυτικό ημισφαίριο	☐
β)	Ο Ισημερινός χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο	☐
γ)	Ο Πρώτος Μεσημβρινός είναι ο μεγαλύτερος από όλους τους μεσημβρινούς	☐
δ)	Οι παράλληλοι κύκλοι είναι κάθετοι προς τους μεσημβρινούς	☐
ε)	Ο Ισημερινός είναι ο μεγαλύτερος παράλληλος κύκλος	☐
στ)	Το γεωγραφικό μήκος μας δείχνει την απόσταση ενός τόπου από τον Ισημερινό	☐
ζ)	Το γεωγραφικό μήκος και το γεωγραφικό πλάτος δίνουν τις γεωγραφικές συντεταγμένες ενός τόπου	☐

3. Ποια σημασία νομίζετε ότι έχει για την ανθρωπότητα η κατάκτηση του διαστήματος;

.....

4. Να αντιστοιχίσετε τη λέξη με την ερμηνεία της:

Πλανήτης	Ουράνιο σώμα με δικό του φως και θερμότητα
Δορυφόρος	Ουράνιο σώμα που κινείται γύρω από τον Ήλιο
Αυτόφωτο	Ουράνιο σώμα που δέχεται φως και θερμότητα από τον Ήλιο
Ετερόφωτο	Ουράνιο σώμα που κινείται γύρω από έναν πλανήτη

Καλή Επιτυχία!

Κεφάλαιο 7ο

Η κατανομή των πτειρων και των ωκεανών

Δραστηριότητες

1. Βρες τις λέξεις που ζητούνται. Στις γαλάζιες γραμμές θα σχηματιστεί το όνομα του μεγαλύτερου ωκεανού του πλανήτη μας.

1. Πολύ μεγάλη έκταση ξηράς
2. Το... μας σύστημα περιλαμβάνει οκτώ πλανήτες
3. Η... σφαίρα είναι η αναπαράσταση της Γης
4. Κομμάτι γης
5. Ωκεανός που εκτείνεται κάτω από τις Ινδίες
6. Η μεγαλύτερη ήπειρος
7. Οι ηλιακές... πέφτουν πολύ πλάγια στους πόλους της Γης
8. Ένας από τους πλανήτες
9. Ο μεγαλύτερος παράλληλος κύκλος

1.	_____
2.	_____
3.	_____
4.	_____
5.	_____
6.	_____
7.	_____
8.	_____
9.	_____

2. Ορισμένα γεωγραφικά ονόματα προέρχονται από μυθικά πρόσωπα. Βρείτε μια ήπειρο και έναν ωκεανό, των οποίων τα ονόματα συνδέονται με μυθικά πρόσωπα και αναζητήστε πληροφορίες για τα πρόσωπα αυτά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ωκεανοί και θάλασσες

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Ο Ατλαντικός είναι ο μεγαλύτερος ωκεανός της Γης
- β) Η Μεγάλη Βρετανία είναι ένα από τα μεγαλύτερα νησιά του πλανήτη μας
- γ) Η διώρυγα είναι φυσική στενή λωρίδα θάλασσας
- δ) Ο πορθμός του Γιβραλτάρ χωρίζει την Ευρώπη από την Αφρική και ενώνει τη Μεσόγειο Θάλασσα με τα νερά του Ατλαντικού Ωκεανού
- ε) Οι Φιλιππίνες και η Ινδονησία είναι νησιωτικά συμπλέγματα

2. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

«Ο άνθρωπος άνοιξε _____, για να διευκολύνει τις θαλάσσιες μεταφορές. Επίσης χρησιμοποίησε τους _____, για τη διέλευση των πλοίων. Η θάλασσα δεν χωρίζει τους λαούς, αλλά τους _____. Πολλά νησιωτικά _____ είναι διάσπαρτα στις θάλασσες και τους ωκεανούς του πλανήτη μας.

3. Γράψε στις παρακάτω γραμμές γιατί οι άνθρωποι χρειάστηκε να διανοίξουν διώρυγες. Ποια ήταν τα οφέλη που προέκυψαν από τα έργα αυτά;

.....

.....

.....

.....

4. Παρατηρώντας τον παγκόσμιο χάρτη της τάξης σου αντιστοίχισε θάλασσες και ηπείρους.

	Βαλτική Θάλασσα
Αφρική	Μεσόγειος Θάλασσα
Ευρώπη	Αδριατική Θάλασσα
Ασία	Ερυθρά Θάλασσα
	Κασπία Θάλασσα

Κεφάλαιο 9ο

Η ατμόσφαιρα

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η ατμόσφαιρα περιέχει οξυγόνο σε ποσοστό 78%
- β) Το «ύψος» της τροπόσφαιρας φθάνει στα 1000 χιλιόμετρα πάνω από την επιφάνεια της Γης
- γ) Η ατμόσφαιρα είναι η αέρια «ασπίδα» προστασίας της Γης
- δ) Τα αέρια της ατμόσφαιρας διευκολύνουν τις υπεριώδεις ηλιακές ακτίνες να φθάσουν στη γήινη επιφάνεια
- ε) Το διοξείδιο του άνθρακα, οι υδρατμοί και άλλα αέρια απορροφούν την ηλιακή ακτινοβολία

2. Γράψε μερικές από τις ανθρώπινες ενέργειες, που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Αντιστοίχισε φράσεις και λέξεις που σχετίζονται μεταξύ τους:

Αύξηση θερμοκρασίας Γης
 Θερμότητα
 Υδατώδη μετέωρα
 Όζον

Χιόνι, βροχή
 Φαινόμενο θερμοκηπίου
 Διατήρηση της ζωής
 Στρατόσφαιρα

4. Η ατμόσφαιρα είναι η «ασπίδα της Γης» διότι

- α)
-
- β)
-

Οι κλιματικές ζώνες της Γης

Δραστηριότητες

1. Σε ποιες από τις παρακάτω πόλεις έχει περισσότερη δροσιά το καλοκαίρι κατά τη διάρκεια της ημέρας; Χρησιμοποίησε τον γεωμορφολογικό χάρτη της τάξης, για να προσδιορίσεις τη θέση τους. Σημείωσε «X» στο αντίστοιχο κουτάκι.

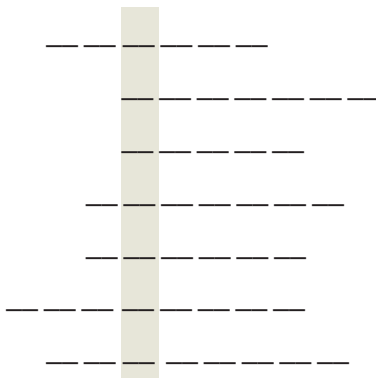
Λάρισα	☐	Αθήνα	☐	Μύκονος	☐
Νάξος	☐	Θεσσαλονίκη	☐	Ηράκλειο	☐
Λαμία	☐	Λιβαδιά	☐	Τρίπολη	☐

2. Να αντιστοιχίσεις φράσεις και λέξεις που ταιριάζουν:

μελτέμια	τέσσερις εποχές
πολική ζώνη	ύψος ενός τόπου από την επιφάνεια της θάλασσας
εύκρατη ζώνη	κάθετη διεύθυνση ηλιακών ακτίνων
υψόμετρο	θερμοκρασία -10° C
Ισημερινός	βόρειοι άνεμοι του Αιγαίου

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν από το παρακάτω κείμενο, γράψε καθεμία στις διακεκομμένες γραμμές και διάβασε στο χρωματισμένο μέρος το κλίμα της Ελλάδας.

«Οι _____ και η _____ είναι δύο από τις τοπικές συνθήκες, που επηρεάζουν το _____ ενός τόπου. Στην _____ ζώνη, κοντά στον Ισημερινό, οι ακτίνες του Ήλιου πέφτουν _____ στην επιφάνεια της Γης. Τα _____, βόρειοι άνεμοι, φυσούν στα νησιά του Αιγαίου. Το _____ είναι το ύψος ενός τόπου από την επιφάνεια της θάλασσας».

Κεφάλαιο 11ο

Ζώνες βλάστησης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Τα είδη των φυτών, που αναπτύσσονται σε μια περιοχή, εξαρτώνται κυρίως από τη θερμοκρασία
- β) Η σαβάνα είναι φυτική διάπλαση της εύκρατης ζώνης
- γ) Στην τούνδρα αναπτύσσονται δάση από φυλλοβόλα δέντρα
- δ) Η тайга είναι φυτική διάπλαση της εύκρατης ζώνης
- ε) Τα καρποφόρα δέντρα ευδοκιμούν στην εύκρατη ζώνη

2. Γράψε λίγα λόγια για τη μεσογειακή βλάστηση.

.....

.....

.....

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν από το παρακάτω κείμενο:

Η τούνδρα είναι φυτική διάπλαση της _____ ζώνης και αποτελείται από _____ και _____. Η тайга είναι φυτική διάπλαση της _____ ζώνης. Η _____ και η _____ είναι φυτικές διαπλάσεις της τροπικής ζώνης. Η διαμόρφωση των φυτικών διαπλάσεων της εύκρατης ζώνης εξαρτάται από τη _____, το _____ (ύψος από την επιφάνεια της θάλασσας) και τις _____. Στις περιοχές της _____ ζώνης μετά την τούνδρα αναπτύσσεται η тайга.

4. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ταίγκα».

T _____	Κλιματική ζώνη γύρω από τον Ισημερινό.
A _____	Είναι η αέρια ασπίδα προστασίας της Γης.
I _____	Χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο
Γ _____	Το έχουν το άλογο και η υγρασία
K _____	Ο τροπικός του... χωρίζει την Τροπική ζώνη από τη βόρεια εύκρατη.
A _____	Ο τροπικός του... χωρίζει την Τροπική ζώνη από τη νότια εύκρατη.